

Nan Surat Santiago

Nan Omona Ay Ammuwun

As nan Fiarú ay Turag, opat nan nakin ngachan as Santiago. Nan omona at hi Santiago ay potot Zebedeo ya sunúd Juan (Mt. 17:1; 27:56; Mar. 1:19; 3:17). Usa hiya as nan chiyuycha apostoles Jesus (Mt. 10:2). Hi Santiago ay anna at napatuy as nan timpon Ari Herodes (Ara. 12:2) sakbay naisurat na ay surat. Nan maekadwa at hi Santiago ay potot Alfeo ya usa us as nan apostoles Jesus (Mt. 10:3; Ara. 1:13). Nan maekatlu at hi Santiago ay aman Judas. Hi Judas at usa as nan chiyuycha apostoles (fiakun hi Judas Iscariote. Luc. 6:16; Ara. 1:13). Nan maekap-at at hi Santiago ay mangepangpan-guru as nan omaafurot kan Jesus ad Jerusalem, ya hiya nan uy naketakiatforan Pablo ad Jerusalem as nan enmafurotana kan Jesus (Ara. 15:13-29; Gal. 1:18-19; 2:9). Hi Santiago ay anna nan nangisurat as nan nauy surat.

Nan nunsuratan Santiago at as nan am-in ay omaafurot kan Jesu Cristo, kaskasin as nan chiyuycha omaafurot ay Judio ay nunkaiwaras henan tukutukún ay lukiar asna's luta (1:1). Nun-surat hiya ta liwliwauna ya isuruwana chicha as nan chiyuycha ustu ay panagfiyag nan omaafurot. Kenalina un masapor naornos nan pammati ya nan cha atuatum nan omaafurot, tay nan cha atuatum at paneknekana nan pammati ya chicha nan mangepaila as nan fukias nan pammati. Tay

mu maid fukias nan pammati ay ansa at maid kotkotokna (2:17, 20, 26).

Ongor pay nan insursuron Santiago maepangkep as nan nauy panagfiyag chi omaafurot ay maepangkep as nan kenafiaknang, kenapugli, sulisug, achi mapapchong ay atun as nan pachong ay taku, kaosaran nan chila, kenasilib, papatuy, kenapangas ya kenapakumbaba, panang-okóm as pachong ay taku, kenaanos, kararag ya tapina pay.

Nan Nakudkudwaan Nan Nauy Surat

Nan Laplapon Nan Surat 1:1

Nan Pammati Ya Nan Sulisug 1:2-18

Nan Chumngoran Ya Nan Mangekamanan 1:19-27

Nan Mapapchong Ay Atun As Pachong Ay Taku 2:1-13

Nan Pammati Ya Nan Ammay Ay Ekamkaman 2:14-26

Nan Chila 3:1-12

Nan Kenasilib Ay Nurpu Kan Apo Dios 3:13-18

Nan Tukun Ya Panangliwliwa As Pachong Ay Taku 4:1-5:6

Nan Kenaanos Ya Kararag 5:7-20

Nan Laplapon Nan Surat

¹ Ha-un hi Santiago ay usa ay fiabfiaarun Apo Dios ya hi Apo Jesu Cristo.

Nauy nan suratku kan chakayu am-in ay Judio ay omaafurot kan Cristo ay naiwaras henan tuku-tukún ay lukiar asna's luta. Komosta kayu?

Nan Tit-iwa Ay Pammati Ya Kenasilib

² Iib-ak, munlagragsak kayu koma as solet as nan manglak-amanyu as tukutukún ay likiat. ³ Tay ammuyu ay as nan mapaneknekanan nan pammatiyu babaen as nan hanacha ay liglikiat, murmuy kafiaelanyu ay mangeta-un as uray ngachana ay kasasaad.* ⁴ O, lumuwunyu ay ustu nan kafiaelanyu ay mun-eta-un ta maonngan kayu as nan katatakuyu ay maid poros munkurangnya. ⁵ Mu wacha kan chakayu nan kurang chi kenasilibna as nan ustu ay atuna, chumawat koma kan Apo Dios. Tay hi Apo Dios at ongor chi layadna ay mangichat as kenasilib as nan amin ay chumawat, ya achina ifungfungtan chicha. ⁶ Ngem as nan chumawatana, masapor afurotuna ya achi munchuwachuwa hiya ay ichat Apo Dios sa ay kenasilib. Tay nan taku ay munchuwachuwa as nan pammatina at kaman challuyon henan fiayfiay ay kun cha iturturchun chi angin as nan laychuna ay mangiyuyan. ⁷⁻⁸ Nan assessa ay taku at munchuwachuwa ya munkuykuyat as nan amin ay atuna. Mu hiyasa, achina namnamaun ay maichattu nan uray ngachana ay chawatuna kan Apo Dios.

Nan Kenapugli Ya Kenafiaknang

⁹ Chakayu ay pugli ay iib-a, munlagragsak kayu koma, tay ifilang Apo Dios nan kasasaadyu as nangatu. ¹⁰ Kun pay chakayu ay nunkafiaknang ay iib-a, munlagragsak kayu koma as nan mangepakumbabaan Apo Dios kan chakayu. Tay nan fiaknang at kaman sabsafong nan chiyuycha lukiam

---

* **1:3** Rom. 5:2-5; Sal. 1:12; 1 Ped. 4:12-19

ay mamaidtu.† ¹¹ Tay as nan fomoknakian nan urkiw ya pomtangana at makling nan chiyuycha lukiam ya mag-as nan sabsafongcha. Mu hiyasa, mamaid nan kenaam-ammaycha. Assesa us as nan umchanantu nan katuyan nan fiaknang, uray as nan chana mangelongnongnongan as nan nigusyuna.‡

Nan Machistingan Ya Nan Masulisukian

¹² Nakiasat nan taku ay mun-eta-un as nan machistingana. Tay as nan napaneknekanan nan pammatina, magun-gunaantu hiya as fiyag ay maid patingkiana ay enkaren Apo Dios as nan chiyuycha manglaylayad kan hiya. ¹³ Achi koma kanan nan chiyuy nasulisukian kiapú as liglikiat un hi Apo Dios nan nanulisug kan hiya. Tay hi Apo Dios at achi mafialin ay masulisukian ay mangelkaman as mangotettet, ya maid poros sulisukiana. ¹⁴ Ngem nan tunggal usa at masulisukian as nan murpu as nan mismu ay mangotettet ay laylaychuna ay maepachong as nan papan ay manguyud ya mangawis kan hiya. ¹⁵ Angkiay kun pay napapanan hiya ay mangelkaman as mangotettet ay laylaychuna, fumasor hiya. As nan mangiturturuyana ay fumasfiasor, epafoknag nan mismu ay achorna nan utúy ay hiyasa nan maisiyanan kan Apo Dios.

¹⁶ Laylaychok ay ib-a, achi kayu maal-allilaw. ¹⁷ Am-in ay maichat ay ammay ya ustu at murpu kan Dios Ama ad chaya. Hiya nan namayang as nan am-in ay wacha ad chaya ay sumilaw. Ngem

---

† **1:10** Isa. 40:6-8; Mat. 6:19-21; 1 Ped. 1:24 ‡ **1:11** Sal. 103:15-16

uray cha munfialifaliw nan lawag nan urkiw ya nan sorag nan furan kiapú as nan tumuktukunan nan kawad-ancha, achi poros tumuktukún hiya. ¹⁸ Kiapú ta hiyana nan laychuna, nunfialinuna chitaku as an-akna babaen as nan tit-iwa ay sur-suruna ta chitaku nan kaammayan as nan am-in ay finayangna.

Nan Chumngoran Ya Nan Mangekamanan

¹⁹ Laylaychok ay iib-a, nunumnumunyu ngarud na: Waschi koma un kanayon ay nakasakiana ay chumngor, numnumuna ay ustu haat munkali, ya achi fungngat. ²⁰ Tay nan kenafungngat nan taku at achina challu tongparun nan nalintig ay panag-fiyag ay laychun Apo Dios. ²¹ Isunga kaanunyu ngarud nan am-in ay kaiisiw ay numnumyu ya nan manangotettet ay chayu at-atun. Kun kayu at munpakumbaba kan Apo Dios ya tongparunyu nan kalina ay entanumna as nan numnumyu ay hiya nan makaesarakan kan chakayu.

²² Manangtongpar kayu koma as nan kalen Apo Dios. Achiyu yangkiay cha chungchungrun. Tay mu hiyasa, kunyu cha al-allilawun nan achoryu. ²³ Tay nan taku ay manngor as nan kalen Apo Dios ya achina ekaman at maepachong as nan taku ay munsarming. ²⁴ Kun pay marpas ay munsarming ya mak-ak, munliw-ana nan ustu ay ilana. ²⁵ Ngem nan taku ay mangemamad ay mangachar ya mangtongpar as nan ammay ay lintig Apo Dios ay mangwayawaya as nan tataku at mabendisyonantu hiya as nan chana at-atun, tay achina liwan nan chungruna ngem kuna at tongparun.

²⁶ Mu wachay mangifilang as achorna as relihiyoso ya achina maetporan ay mangifiakia as nan wacha as numnumna, kuna cha al-allilawun nan achorna. Mu hiyasa, maid kotkotok nan kenarelihiyosona. ²⁷ Nan ifilang Dios Ama as ustu ya tit-iwa ay relihiyon at hiyasa nan mangaywanan as nan chiyuycha ulila ya ellakas as nan munlikiatancha. Achi us maal-alisan as nan mangotettet ay panagfiyag nan achi omafurot kan Apo Dios.

2

Nan Maifiakia As Nan Achi Mapapchong Chi Atuna As Pachongna Ay Takú

¹ Iib-ak, kiapú ta omaafurot kayu kan Apo takú ay Jesu Cristo ay machayaw, mapapchong koma nan atunyu as nan uray ngachana ay taku.

² Nauy nan maepadpachongan nan chuwa ay tataku ay sungkop as nan maam-amonganyu. Nan usa at fiaknang ay nasingsingan as fialetok ya nangafiachu as am-ammay. Nan maekadwa at pugli ay naragra-uy chi fiachuna. ³ Angkiay ya mangiliyunyu nan chiyuy taku ay am-ammay chi fiachuna ay kananyu un, “Tomokorka as nan nauy am-ammay ay tokoran.” Kun pay as nan chiyuy pugli, kananyu un, “Kunka tomakchug hid-i,” winnu “Kunka tomokor as nan chat-or!”

⁴ Ay munpachong tit-iwa nan enatyu kan chicha ay chuwa? Achi! Tay kunyu at nunfialinun nan achoryu as kaman huwis ay mangotettet chi panang-okómna.

⁵ Chumngor kayu, laylaychok ay iib-a! Pinilen Apo Dios nan chiyuycha pugli as nan mangiilan

nan tatau asna's luta ay munfialin as nafiak-nang as pammati ya maetapi henan muntorayana ay enkarina as nan chiyuycha munlarayad kan hiya. ⁶ Ngem chakayu at pabpafiainanyu nan chiyuycha pugli. Ngachancha nan totoray ay marmaraliwas ya mamelpelet ay mangicharum kan chakayu as nan sangwanan chi huwis mu achi nan nunkafiaknang. ⁷ Ay fiakun chicha us nan munkarkali as mangotettet as nan machayaw ay ngachan Jesu Cristo ay enmafurotanyu? Chicha met!

⁸ Ustu nan atunyu mu tongparunyu nan kaamuchan ay lintig Apo Dios ay naisurat as nan Kalen Apo Dios ay kanana, “Laylaychum nan pachongmu ay taku kaman as nan atum ay manglaylayad as achormu.”* ⁹ Ngem mu achi mapapchong nan atunyu as nan iib-ayu, fumasor kayu, ya maicharum kayu as usa ay lomalabsing as lintig. ¹⁰ Tay mu ngachana nan manglabsing as uray usa ay lintig at maifilang as lomalabsing as nan am-in ay lintig.† ¹¹ Tay hi Apo Dios nan nangifilin, “Achika umiwet,” ya hiya us nan nangali, “Achika pomatuy.”‡ Uray mu chaanka inmiwet ngem penmatuyka, maifilangka as usa ay lomalabsing as lintig. ¹² Isunga il-ilaunyu nan am-in ay kananyu ya atunyu ay mangammu ay siguradu ay maokóm kayuntu ay maiyunud as nan lintig ay mangwayawaya as nan tatau. ¹³ Tay as nan mun-okomántu Apo Dios at achinantu sug-angan nan taku ay maid sug-angna as nan pachongna ay

---

* **2:8** Lev. 19:18; Mat. 19:19; Mar. 12:31; Luc. 10:27 † **2:10** Mat. 5:19; Gal. 3:10; 5:3 ‡ **2:11** Exo. 20:13-14

taku. Ngem nan taku ay sumug-ang at maid ugy-atna as nan timpu ay mun-okomántu Apo Dios. §

Nan Pammati Ya Nan Ammay Ay Ekamkaman

¹⁴ Iib-ak, mu kanan nan usa ay taku un wachay pammatina kan Jesu Cristo ngem maid kail-an nan hana ay pammatina as nan chana ekamkaman, maid challu kotkotokna. Ay kun mafialin ay maesaran hiya babaen as nan hana ay pammatina? ¹⁵ Mu ngay wachay ifia ay makasapor as ifiachuna ya kanuna as inurkiw, ¹⁶ ya kananyu kan hiya, “Ammaammayka koma. Achika koma cha masmaskaw ya munchugchukiaang,” ngem achiyu ichat nan kasaporana, maid kotkotok nan hana ay infiakiayu! ¹⁷ Assena us as nan pammati ay mu hihiya ay maid kail-ana as nan ekamkaman, maifilang as natuy.

¹⁸ Ngem anaka ya wachantu nan mangontra ay mangali, “Tukutukún chi atun nan tatau ay omafurot. Nan usa at kun yangkiay pammati nan wacha kan hiya, ya nan usa at kun yangkiay nan ammay ay chana ekamkaman nan wacha kan hiya.” Ngem nan esongfiatku as nan chiyuy taku, “Anan atum ay mangepaneknek as nan pammatem mu achika omekaman as ammay as nan ifiam? Kun pay ha-un, nan ekamkamanku nan mangepaneknek as nan pammatek.” ¹⁹ Afurotum met ay kun us-usa nan Apo Dios. Ammay sa! Ngem munpachong kayu as nan chiyuycha anen-net, tay uray chicha at afurotuncha sa, ya pomayagpagcha us kiapú as nan nunsidla ay ugy-atcha as nan maokománchantu. ²⁰ He-a ay maid

---

§ 2:13 Mat. 5:7; 18:21-35

ammuna! Ay masapor pay laing paneknekak ay maid kotkotok nan pammati mu achi maepaila as nan ammay ay ekamkaman? ²¹ Numnumum pay hi Abraham ay kaap-uwan takú. Ay infilang Apo Dios hi Abraham as nalintig kiapú as nan enkamana as nan nangepatangana kan Isaac ay pototna as nan altar ta ichatona kan hiya? Chaan! ²² Ay maawatam ad wani ay nun-us-usa nan pammatina ya nan enkamana? Nan enkamana at penaneknekana nan kenatit-iwan nan pammatina. ²³ Natongpar challu nan naisurat as nan Kalen Apo Dios ay kanana,

“Enmafurot hi Abraham kan Apo Dios, ya infilang Apo Dios hiya as nalintig kiapú as nan pammatina.”*

Hiyasa nan naawakianan Abraham as kiayyum Apo Dios.† ²⁴ Isunga ammu takú ay ifilang Apo Dios nan usa ay taku as nalintig babaen as nan ammay ay ekamkamana, fiakun babaen as pammatina yangkiay.

²⁵ Kaman us kan Rahab‡ ad pus-uy ay fiafiai ay mangepabpafiyad as achorna. Infilang Apo Dios hiya as nalintig kiapú as nan nangmangiliyana as nan chiyuycha kianak Israel ay munsissiim, ya entorongna chicha as nan tukún ay charan.

²⁶ Isunga nan pammati ay maid kail-ana as nan ekamkaman at maid kotkotokna. Kaman as nan achor ay tenaynan nan lenawana at natuy.

---

* **2:23** Gen. 15:6; Rom. 4:3; Gal. 3:6 † **2:23** 2 Cro. 20:7; Isa. 41:8

‡ **2:25** Jos. 2:1-21; 6:17, 25; Heb. 11:31

3

Nan Chila Takú

¹ Iib-ak, achi koma ongor kan chakayu nan munlayad ay munfialin as mun-isursuru as Kalen Apo Dios, tay ammuyu met ay kaskasin kami machusa mu achimi tongparun nan isursurumi.

² Am-in takú at ongor chi komkomsawan takú, kaskasin as nan kali takú. Ngem mu wachay taku ay achi poros komkomsaw as nan kanana at maid munkurangana. Kafialana us ay mangetpor as nan intiru ay achorna.

³ Kaman as nan kafiayu, mu takchun takú nan tapakna ay mangelortoróng kan hiya, mafialin ay etoróng takú nan intiru ay achorna. ⁴ Winnu numnumun takú nan papor. Uray mu ad-acha-an ya cha iturturchun chi napigsa ay angin, nan ek-ektel ay kumak as uchichina nan osarun nan munmanmanihu ay mangetoróng as nan laychuna ay mangiyuyan.

⁵ Assesa us as nan chila. Uray mu ek-eket ay parten nan achor, kafialana challu ay mangepangas as ongor.

Numnumunyu nan atun nan apuy. Uray mu filet yangkiay, mafialina ay lukiafun nan narawa ay pagpag. ⁶ Nan chila at kaman apuy ay inintug Satanas ad inferno, ya hiyasa us nan mangepafoknag as ongor ay mangotettet. Uray kun ek-ektel ay parten nan achor, mafialina ay pamangotettetun nan intiru ay achor. Nan intiru ay fiyag chi usa ay taku ay kamana cha puoran as nan apuy ay nurpu ad inferno. ⁷ Mapaamon challu nan tatau nan am-in ay karasen chi munkik-iwi

ay kaman as nan chiyuycha nunkaatap ay animar, nan chiyuycha mantat-ayaw, nan chiyuycha komadkachap ya nan chiyuycha wacha henan fiayfiay. O, penaamucha chicha am-in. ⁸ Ngem nan chila at maid poros makapaamu. Mangotettet ya achi poros mapasiw. Kaman urug ay kubra ay napnu as puwison ay makapatuy. ⁹ Hiyana nan pangchaychayaw takú kan Apo Dios ay Ama takú, ya pangtuchor takú as nan pachong takú ay taku ay finayang Apo Dios ay kaman kan hiya.*
¹⁰ As nan usa ay tapak, fomoknag nan kali ay munichayaw ya mun-ituchor. Iib-ak, fiakun koma assessa nan maekamkaman. ¹¹ Ay fomoknag chi ammay ya mun-aklet ay chanum as nan usa ay ugwor? Achi! ¹² Iib-ak, achi fumkias chi lubfian as kallufub, ya achi us fumkias chi sapyura as lubfian. Achi us mafialin ay fomoknag chi ammay ay chanum as nan ugwor ay fomokfoknakian chi mun-aklet ay chanum.

Nan Kenasilib Ay Murpu Kan Apo Dios

¹³ Ay wachay masilib ya mannakaawat kan chakayu? Mu wacha, masapor paneknekana nan kenasilibna babaen as nan ustu ay panagfiyagna ya ammay ay ekamkamana ay wachay kenapakumbabana ya tit-iwa ay kenasilibna. ¹⁴ Ngem mu itupugyu as numnumyu nan nunsidla ay kenaapos ya kenapasis-iya, achiyu epangpangas nan kenasiliby, tay maekontra as nan kenatit-iwa. ¹⁵ Nan assessa ay kenasilib at achi murpu kan Apo Dios ad chaya, ngem kun at murpu kan Satanas ya as nan tatau asna's luta ay maid nan

---

* **3:9** Gen. 1:26-27; 9:6

Espiriton Apo Dios kan chicha. ¹⁶ Tay mu wachay kenaapos ya kenapasis-iya, maid manongnong ya nan maekamkaman at am-in ay karasen chi mangotettet. ¹⁷ Ngem nan taku ay wachay kenasilibna ay murpu kan Apo Dios at omona, nacharos. Manangpakappia hiya as nan pachongna ay taku ya naanos. Achina epapelet nan laychuna. Ammay chi makekadmwaana as nan tataku. Sugangana as solet nan pachongna ay taku, ya ammay as solet chi atuna kan hiya. Kun us mapapchong chi atuna as nan tunggal usa, ya achi pakamankaman. ¹⁸ Nan tataku ay manangpakappia ta muntornosuncha nan pachongcha ay tataku at kaman chicha nan muntantanum as ammay ay fing-i, ya nan apitucha at nan nalintig ay panagfiyag.

4

Nan Kiapón Chi Masussusumaan

¹ Anan kiapón chi masosongfiatanyu ya masusumaanyu? Ay fiakun chicha challu nan mangepapasanyu as nan mun-ongosányu ay manglilifok as nan numnumyu? Chicha met! ^{*} ² Wachan nan laraychunyu ay araun, ngem achiyu kafiaelan ay mangara as sa, isunga nakasakiana kayu ay pomatuy. Wachay akumanyu, ngem achiyu maara, isunga makepatuy kayu. Achiyu maara chasa, tay achiyu chawatun kan Apo Dios. ³ As nan chumawatanyu kan Apo Dios, achiyu maawat kiapú ta achi ustu nan pangkepyu, tay chumawat

---

* **4:1** Rom. 7:23; Tit. 3:3; 2 Ped. 2:13-15

kayu ta osarunyu yangkiay as nan mun-ongosán nan achoryu.

⁴ Chakayu ay achi mapiyar ay tatakú! Ay achiyu ammu ay nan manglaylaychananyu as nan wacha asna's luta at chayú epaila challu ay inglunyu hi Apo Dios? Isunga mu nan pannakikiayyum nan piliyunyu, munfialin kayu as kafusor Apo Dios.

⁵ Winnu ay kananyu un maid kotok nan naisurat as nan Kalen Apo Dios ay kanana,

“Nan Espiritu ay enpapagyan Apo Dios kan chitaku at nunsidlay emona mu fiakun hi Apo Dios yangkiay nan laylaychun takú”?†

⁶ Ngem uray mu assessa, ong-ongor challu nan ichat Apo Dios ay grasyana kan chitaku. Kaman as nan naisurat as nan Kalen Apo Dios ay kanana,

“Kontraun Apo Dios nan nunkapangas, ngem ichatnay grasya as nan chiyuycha napakumbaba.”‡

⁷ Isunga munpaetoray kayu ngarud kan Apo Dios. Kontraunyu hi Satanas, tay nan munfianakiana at lomayaw hiya kan chakayu.§

⁸ Maesnop kayu kan Apo Dios, ya hi Apo Dios at maesnoptu kan chakayu. Chakayu ay fumafiasor ay munchuwachuwa, ikinakyu ay cha mangelkamkaman as mangotettet, ya charosanyu nan mangotettet ay numnumyu. ⁹ Ngumunguyus, mun-ag-akor, ya muntangtangugngug kayu challu kiapú as nan fiasfiasoryu. Munfialinunyu nan am-amrangyu as ag-akor. Sokatanyu nan lagragsakyu as ngunguyus. ¹⁰ Munpakumbaba

---

† 4:5 Exo. 20:5 ‡ 4:6 Prov. 3:34 § 4:7 Efe. 6:11; 1 Ped. 5:8-9

kayu as nan sangwanan Apo Dios, ya hi Apo Dios at ichayaw chakayuntu.*

Nan Tukun As Nan Omekak-ali

¹¹ Iib-ak, achi kayu koma munkekennak-ali. Mu ekak-aliyanyu winnu okomúnyu nan pachongyu ay taku, ekak-aliyanyu ya okomúnyu nan lintig ay mangali un munlelennayad takú. Mu okomúnyu nan lintig, epailayu ay achiyu cha tongparun sa ay lintig, ngem kunyu at cha epangatu nan achoryu ay kaman kayu huwis.† ¹² Hi Apo Dios yangkiay nan nangichat as nan lintig ya hiya yangkiay nan huwis. O, hiya yangkiay nan mafialin ay ome-sarakan winnu chumachael. Isunga ngachanmu paat ay mangokóm as pachongmu ay taku?‡

Nan Tukun As Nan Napangas

¹³ Chumngor kayu, chakayu ay mangali's na: “Ad wani winnu as wiet at munflaat kami henan usa ay ili. Mayaschi kamintu as usa ay tawwun ay munnigusyu, ya fumaknang kami.” ¹⁴ Ay mafialin ngun sa? Achiyu met ammu nan ommat kan chakayu as wiet. Tay nan fiyagyu at kaman longaub ay maila as henkemad ya mamaid. ¹⁵ Kun at nan ustu koma ay kananyu at assena, “Mu lay-chun Apo Dios, matataku takú pay koma, ya atun takú nan nauy winnu nan hana.”§ ¹⁶ Ngem napapangas kayu met, ya kunyu epangas chi atun-yuntu. Mangotettet am-in chasa ay kenapangas!

---

* **4:10** Mat. 23:12; 1 Ped. 5:6 † **4:11** Lev. 19:16, 18; Mat. 5:43
‡ **4:12** Mat. 10:28 § **4:15** Prov. 16:9

17 Isunga nan achi mangedamanan nan taku as nan ammuna ay ammay at maifilang chi as fiasorna.

5

Nan Tukun As Nan Chiyuycha Fiaknang

1 Chumngor kayu, chakayu ay nunkafiaknang! Mun-ag-akor ya muntangtangugngug kayu ki-apú as nan nunsidla ay likiat ay ommattu kan chakayu. 2 Nachachael at nan kenafiaknangyu ya nafuotan nan fiachuyu.* 3 Lenmati at nan fialetok ya silver ay kinakuyu. Nan laticha nan mangepaneknektu as nan kenaakumyu as nan urkiw ay mun-okomán Apo Dios. O, nan hana lati nan kiapón nan manusaantu Apo Dios kan chakayu ay maepachong as nan mamuo-rantu nan apuy as nan achoryu. Maid kotkotok nan mangitupukianyu as kenafiaknangyu as nan nauycha anongos ay urkiw ay kiayud mangokomán Apo Dios kan chakayu. 4 Chumngor kayu! Nan chiyuycha tatakú ay nun-an-ani as payyiwyu ay chaanyu pay lenagfuwan at ifug-fukiawcha ay cha munlillili† as maifusor kan chakayu. O, nan infugfukiaw nan chiyuycha nangan-ani as nan pakuyyu at chinngor challu Apo Dios ay Mannakafialin. 5 Lenalashak ya enpapasyu as solet nan laylaychun nan achoryu asna's luta. Nunparukmug kayu ay maepachong as nan fiafuy ay achina ammu ay kiayud maparti hiya. 6 Encharumyu ya penatuyyu nan chiyuycha

---

* 5:2 Mat. 6:19 † 5:4 2 Ar. 6:15-17

tatakú ay nalintig ay chaan poros nangontra kan chakayu.

Nan Anos Ya Kararag

⁷ Chakayu ay ib-ak, an-anosanyu nan ligliki-
 atyu inkiana omali nan Apo. Numnumunyu
 nan chiyuycha munsamsamor, ya nan atun-
 cha ay mun-an-anos ay mamán-ud as uchan
 uray as nan chinamuy winnu chakun ta tumufu
 nan pakuycha. An-anosancha us ay mamán-ud
 inkiana mabkiasan nan pakuy ay nafiaror kan
 chicha. ⁸ Masapor us mun-an-anos kayu ya papip-
 igsanyu nan numnumyu, tay kiayud omali nan
 Apo.

⁹ Iib-ak, achi kayu munlilinnili ta achi kayu
 maokóm, tay kiayud nan omaliyan Apo Dios ay
 hiya nan huwis. ¹⁰ Iib-ak, turachunyu koma nan
 kenaanos nan chiyuycha pomapadtu ad pus-uy ay
 nun-epadpadtu babaen as nan kalibfengan Apo
 Dios uray napaliwasancha as solet. ¹¹ Ammuyu
 met ay nakiasat nan kaman kan chatud-i ay nun-
 eta-ta-un. Chinngoryu nan nun-eta-ta-unan Job
 ad pus-uy, ya ammuyu met nan nunfianakiana
 as nan nangichatan Apo Dios as nan kasaporana.
 Tay hi Apo Dios at manangsug-ang as solet ya
 mannakelekna as nan tatakú.†

¹² Iib-ak, nan amud ay numnumunyu at
 achiyu pangsapata nan chaya, luta, winnu nan
 kumpurmi. Kunyu at kanan un “O,” mu o, ya mu
 achi, “Achi” ta achi chakayu chusaun kan Apo
 Dios.§

---

† 5:11 Job 1:21-22; 2:10; 42:10-17 § 5:12 Mat. 5:33-37

13 Ay wachay cha munliglikiat kan chakayu? Munkararag hiya. Ay wachay naragsak kan chakayu? Munkanta hiya as pangchaychayawna kan Apo Dios. 14 Ay wachay cha munsaket kan chakayu? Omayag hiya as nan chiyuycha mangepangpanguru as nan iglesia ay mangekararag ya mangekapu as lana kan hiya babaen as nan kalibfengan Apo Jesus.* 15 As nan munkararakiancha ay cha mangafurot as nan pannakafialin Apo Dios, makaantu nan saketna. O, paammayun Apo Dios hiya. Mu wachay fiasorna ay kurpuwan chi saketna, pakawanunantu hiya. 16 Isunga munpipinnudnu kayu as fiasfiasoryu, ya munkekennararag kayu ta omammay kayu. Tay nan kararag nan nalintig ay taku at napigsa, tay atuntu challu Apo Dios. 17 Hi Elias ay pomapadtu ad pus-uy at taku hiya ay pachong takú. As nan nangepapasnekana ay nunkararag kan Apo Dios ta achi umuchan, chaan tit-iwa inmud-uchan as turu ay tawwun ya unum ay furan henan lutacha. 18 Angkiay as nan kasina nangekararakian ta umuchan, inmuchan tit-iwa ya tinmufucha nan murmura.†

19 Iib-ak, mu wachay usa kan chakayu as omachawwi as nan tit-iwa ay sursuru ya wachay nanukun ay mangepafiangad kan hiya at ammay paat. 20 Nunumnumunyu na: Mu ngachana nan mangepafiangad as usa ay fumafiasor ta kasin umunud as nan ustu ay sursuru, esarakana nan fumafiasor ay ansa as nan maisiyanana kan Apo Dios, ya mapakawan pay hiya as nan ongor ay

* 5:14 Mar. 6:13 † 5:18 1 Ar. 17:1; 18:1, 42-45

fiasfiasorna.†

---

† **5:20** Sal. 32:1; Rom. 4:7

Nan kalen apo Dios (Nan fiarú ay turag) New Testament in Bontok, Eastern

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Bontok (Bontok, Eastern)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bontok, Eastern

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
1f1c8958-216d-51a9-a716-070579cb1c49